

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Centrum voor Volwassenen- onderwijs
Tervuren - Hoeilaart te TERVUREN**

Hoofdstructuur volwassenenonderwijs

Instellingsnummer 33555

Instelling Centrum voor Volwassenen- onderwijs Tervuren - Hoeilaart

Directeur Rudi VANLOOCK

Adres Brusselsesteenweg 106 - 3080 TERVUREN

Telefoon 02-766.53.89

E-mail directie@cvoth.be

Website www.cvoth.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Tervuren

Adres Markt 7_A 2 - 3080 TERVUREN

Dagen van het opvolgingsbezoek 27-03-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 27-03-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 30-03-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Els MERTENS

Teamleden Fannie TALLIEU, Jos VERMIJL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Informatica: toepassingssoftware.....	4
3.2 Nederlands tweede taal - richtgraad 1 en richtgraad 2	5
3.3 Inbreuken op de regelgeving	7
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	8
5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van het centrum door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als het centrum bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die het centrum karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van het centrum
- proces: initiatieven die het centrum neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die het centrum met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van het centrum de cursisten over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 27-01-2014 tot 03-02-2014 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 03-02-2017 moet het centrum kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate het centrum daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Nederlands tweede taal

Nederlands tweede taal - richtgraad 1

Nederlands tweede taal - richtgraad 2

Informatie- en communicatietechnologie

Informatica: toepassingssoftware

- de regelgeving

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Informatica: toepassingssoftware

Voldoet

De tekorten in het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk die tijdens de vorige doorlichting werden vastgesteld, zijn weggewerkt. De vakgroep toont tijdens de opvolgingsdoorlichting aan dat ze de basiscompetenties in voldoende mate realiseert en evalueert .

Onderwijsaanbod	Tijdens de vorige doorlichting stelde de inspectie vast dat het centrum de
<i>Volledigheid</i>	leerplandoelstellingen niet realiseerde in de module Update als gevolg van het
<i>Evenwicht</i>	oneigenlijk gebruik van deze module in functie van de cursussen PC gezond,
<i>Doelmatigheid</i>	Oefeningen Word, Introductie Office, PC creatief en Fototechnieken 1 & 2. De
<i>Beheersingsniveau</i>	leerstofplanningen werden onvoldoende ingezet als bewakingsinstrument voor
<i>Samenhang</i>	de leerplanrealisatie.

Het centrum heeft een traject afgelegd in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst om het ICT-aanbod vorm en inhoud te geven conform de eisen van het leerplan. Om de leerplanrealisatie te bewaken zijn de leerplandoelstellingen opgenomen in moduleplannen. Soms met expliciete verwijzing naar de gebruikte leermiddelen.

Het centrum staat voor de uitdaging om de aanpak verder uit te bouwen binnen een kwaliteitskader met de modules uit de opleidingsprofielen als vertrekpunt en referentiekader.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Bij de vorige doorlichting werden enkele tekortkomingen vastgesteld, zoals de snelheid van de internetverbinding, de beschikbaarheid van apparatuur en de integratie van een elektronische leeromgeving en openleercentrum. Bij de opvolging blijkt dat de school een inspanning heeft geleverd om het computerpark en de configuratie van het park bij te sturen. De ingebruikname van het nieuw gebouw is veelbelovend om de uitrusting te optimaliseren.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	Tijdens de vorige doorlichting ging de evaluatiepraktijk onvoldoende na of de leerplandoelstellingen in de module Update bereikt werden. Het ontbreken van een gelijkgerichte aanpak binnen de vakgroep zette een rem op de kwaliteitsvolle invulling van de evaluatiepraktijk. Diverse evaluaties waren niet of nauwelijks vaardigheidsgericht. In het geval van gespreide of permanente evaluatie, ontbraken de beoordelingscriteria en in sommige gevallen ook de opdrachten. Dit belangrijk aspect van de evaluatiekwaliteit werd nog niet gevat door het kwaliteitszorgsysteem van het centrum. Tijdens de opvolging stelt de inspectie vast dat de vakgroep haar evaluatiepraktijk inhoudelijk heeft bijgestuurd met ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst. De gelijkgerichtheid is echter nog niet optimaal naar een transparante en competentiegerichte evaluatiepraktijk.
Deskundigheidsbevordering <i>Vorming</i> <i>Overleg</i>	De vakgroepwerking bood geen meerwaarde op het vlak van gelijkgerichte aanpak. Het personeel ventileerde een grote nood aan bijscholingen op het vlak van informatica. Het centrum heeft de vakgroepwerking op organisatorisch vlak bijgestuurd. In de praktijk echter wordt de vakgroepwerking onvoldoende benut als hefboom voor een kwaliteitsvolle en gelijkgerichte implementatie van het leerplan. Tijdens de opvolging geeft de vakgroep aan dat er nog steeds een nood is aan kwaliteitsvolle en betaalbare nascholing. Naar de nieuwe opleidingsprofielen ventileert de vakgroep een nood aan vaktechnische opleidingen.

3.2 Nederlands tweede taal - richtgraad 1 en richtgraad 2

Voldoet

De tekorten in het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk die tijdens de vorige doorlichting werden vastgesteld, zijn weggewerkt. Het centrum kan voldoende aantonen dat de leerplandoelstellingen voor vaardigheden en voor strategieën bereikt worden. De evaluatiepraktijk is voldoende representatief en evenwichtig. De verwerving en evaluatie van ondersteunende kennis krijgen de juiste aandacht.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Doelmatigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat het aandeel ondersteunende kennis te groot was in richtgraad 1 en 2 en dat er te weinig aandacht was voor strategieën. Taakgericht onderwijs met zelfontdekkend leren door de cursisten was niet ingeburgerd. In richtgraad 2 was het aanbod vooral voor luisteren en spreken bovendien minder goed afgestemd op de leerplandoelstellingen. De verschillen in aanpak tussen richtgraad 1 en richtgraad 2 vormden tenslotte een belemmering voor de verticale samenhang van het aanbod.
---	--

Bij de opvolging stelde de inspectie vast dat de vakgroep alle bovengenoemde tekorten in grote mate heeft weggewerkt. In beide richtgraden gebruiken de leraren eenzelfde methode die aansluit bij de vernieuwde opleidingsprofielen. Dit bevordert de verticale samenhang en een gelijkgerichte aanpak. De leraren werken leerplangericht en planmatig waardoor de leerplandoelstellingen voldoende evenwichtig aan bod komen. Ondersteunende kennis wordt niet meer buiten context aangeboden, maar kadert in functionele taaltaken. Het inzetten van taaltaken is in alle klassen ingeburgerd.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat niet alle leerplandoelstellingen evenwichtig aan bod kwamen. Dit was vooral te wijten aan het feit dat het aandeel expliciete ondersteunende kennis in de evaluaties veel te groot was. De evaluatie van ondersteunende kennis binnen betekenisvolle taaltaken was onvoldoende ingeburgerd en er waren geen analytische scorewijzers beschikbaar die de betrouwbaarheid en de transparantie van de evaluatie garandeerden. De evaluatie van de strategische component in het geheel van de evaluatie werd verwaarloosd. In een aantal gevallen waren de evaluatieopdrachten niet afgestemd op het gepaste beheersingsniveau en de tekstenmerken waardoor de afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen in het gedrang kwam.

Bij de opvolging stelde de inspectie vast dat de evaluatiepraktijk systematisch en fundamenteel herwerkt is. Het aandeel ondersteunende kennis staat in verhouding tot de vaardigheden en maakt deel uit van betekenisvolle taaltaken. Strategieën zijn mee opgenomen in de evaluatiepraktijk en de teksten beantwoorden aan de vooropgestelde tekstenmerken. De scorewijzers zijn overwegend afgestemd op de leerplandoelstellingen. Het centrum is erin geslaagd een opmerkelijke kwaliteitsverbetering te realiseren, maar het kan de evaluatiepraktijk op enkele punten nog optimaliseren. Zo is bijvoorbeeld de formatieve evaluatie op dit ogenblik nog onderbenut in het ganse evaluatieproces en zijn de evaluatiecriteria nog niet altijd even transparant voor de cursist. Dat is vooral te wijten aan de grote kwaliteitsverschillen tussen de scorewijzers. Sinds dit schooljaar is het centrum gestart met een databank voor toetsen, maar voorlopig heeft dit niet geleid tot afspraken rond gelijkgerichte scorewijzers. Daarnaast is ook de manier van evalueren niet gelijkgericht. Elke leraar heeft veel autonomie op dit vlak waardoor er kwaliteitsverschillen ontstaan bij de afstemming van de evaluatiepraktijk op de eisen in het leerplan. Zo kan de ene leraar kiezen voor permanente evaluatie en taalportfolio, terwijl zijn collega in een parallelklas kan opteren voor gespreide evaluatie met een examen op het einde van de module. Het vormt een uitdaging voor de vakgroep om in overleg te komen tot een grotere gelijkgerichtheid binnen een graad en over de graden heen.

Deskundigheidsbevordering Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat er geen gerichte, structurele en systematische aanpak was om van elkaar te leren via collegiaal overleg. Veel had te maken met de versnippering van de vakgroepwerking in drie vakgroepen. De vakgroepwerking had nood aan een sterke coördinatie om vanuit een veilige situatie expertise uit te wisselen en te werken aan een beperkt aantal prioritaire doelen.

Bij de opvolging stelde de inspectie vast dat er sinds een paar schooljaren een graadoverstijgende vakgroep is die sinds vorig schooljaar wordt aangestuurd door een coördinator. De coördinator stuurt niet alleen organisatorisch, maar ook inhoudelijk aan. De belangrijkste uitdaging van de vakgroep bestaat erin om een grotere gelijkgerichtheid te realiseren op het vlak van scorewijzers en evaluatiepraktijk.

3.3 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet

Met betrekking tot de 'de overige regelgeving' stelde het inspectieteam vast dat het centrum de bijdrageregeling niet correct opnam in het centrumreglement (art.120 en 121 DV).

Tijdens de opvolging kon de school aantonen dat de implementatie van deze regelgeving werd bijgestuurd. De lijst met financiële bijdragen die door het centrum kunnen worden gevraagd tijdens de module/het vak wordt bij de aanvang van de module/het schooljaar door de vakleerkracht ter beschikking gesteld van de cursist.

Met betrekking tot de 'de overige regelgeving' stelde het inspectieteam vast dat het centrum onvoldoende werkte aan de uitbouw van een kwaliteitszorgsysteem door permanent en op eigen initiatief toe te zien op de kwaliteit van de onderwijsactiviteiten (art.52 DV).

Tijdens de opvolging blijkt uit de gesprekken en een aantal beleidsdocumenten dat het centrum een aantal stappen heeft gezet om kwaliteitsverbetering na te streven en te evalueren conform het kwaliteitsdecreet. Er is nog een weg te gaan, vooral wat betreft de gelijkgerichtheid binnen de vakken en over de vakken heen. Het beleid en het schoolteam getuigen van voldoende dynamiek en bereidwilligheid om verder te bouwen aan kwaliteitsvol onderwijs met als hefboom de aanwezige knowhow zowel op beleidsvlak als op vakniveau.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor Informatica: toepassingssoftware, Nederlands tweede taal - richtgraad 1, Nederlands tweede taal - richtgraad 2.

5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Els MERTENS de inspecteur-verslaggever	Rudi VANLOOCK de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	